

Національний університет
«Одеська Юридична Академія»

Факультет прокуратури та слідства
(кримінальної юстиції)

Кафедра криміналістики, судових експертиз
та поліграфології

Національний центр судових експертиз
при Міністерстві юстиції
Республіки Молдова

Міжнародна громадська організація
«Конгрес Криміналістів»

Одеський науково-дослідний
Інститут судових експертиз
Міністерства юстиції України

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«КРИМІНАЛІСТИКА МАЙБУТНЬОГО:
ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ,
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ,
ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ»

м. Одеса

05 червня 2026 року

КРИМІНАЛІСТИКА МАЙБУТНЬОГО: ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ, ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ, ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

5 червня 2026 р.

*Одеса
2026*

CRIMINALISTICS OF THE FUTURE: DIGITAL INNOVATIONS, ARTIFICIAL INTELLIGENCE, GLOBAL CHALLENGES AND THREATS

**Proceedings of the International Scientific and Practical
Conference**

5 June 2026

*Odesa
2026*

*Рекомендовано до друку рішенням кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології НУ«ОЮА» (протокол № 20 від 12 червня 2026 року)
Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ОНДІСЕ (протокол №4 від 22 червня 2026 року)*

Криміналістика майбутнього: цифрові інновації, штучний інтелект, глобальні виклики та загрози: збірник матеріалів міжнар. наук.–практ. конф. (м. Одеса, 5 черв. 2026 р.) / [орг. комітет: С. Ківалов, М. Аракелян, О. Катаррага, Д. Кішко, В. Шепітько, Д. Колодін, А. Колодіна Л. Аркуша, та ін.]; Нац. ун–т «Одеська юридична академія», кафедра криміналістики, судових експертиз та поліграфології; Національний центр судових експертиз при Міністерстві юстиції Республіки Молдова; Одеський науково–дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України, Міжнародна громадська організація «Конгрес криміналістів». Одеса: НУ «ОЮА», 2026. 564 с.

У збірнику викладено матеріали Міжнародної науково–практичної конференції «Криміналістика майбутнього: цифрові інновації, штучний інтелект, глобальні виклики та загрози», проведеної 5 червня 2026 року Національним університетом «Одеська юридична академія» за участю українських та іноземних науковців, судових експертів, представників правоохоронних органів, практиків, приватних експертів і здобувачів наукових ступенів. Матеріали присвячено криміналістичним інноваціям, цифровим технологіям, штучному інтелекту, розслідуванню злочинів у кіберпросторі, кримінально–правовим і кримінологічним викликам цифровізації, а також кримінально–процесуальним, оперативнорозшуковим та криміналістичним аспектам документування злочинів у цифровий час.

Висловлюємо вдячність усім авторам за активну участь, якісний науковий матеріал та дотримання принципів академічної доброчесності.

Матеріали викладені в авторській редакції.

Відповідальність за зміст, наукову новизну, коректність цитування та достовірність фактичного матеріалу несуть автори.

© НУ «Одеська юридична академія», 2026

© Автори статей, 2026

*Recommended for publication by the decision of the Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology NU «OLA» (Pr. 20, June, 12, 2026)
Recommended for publication by the decision of the Academic Council of ONDISE (Pr. 4, June, 22, 2026)*

Criminalistics of the Future: Digital Innovations, Artificial Intelligence, Global Challenges and Threats: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Odesa, 5 June 2026) / [Organizing Committee: S. Kivalov, M. Arakelyan, O. Cataraga, D. Kishko, V. Shepitko, A. Kolodina, D. Kolodin, L. Arkusha, et al.]; National University «Odesa Law Academy», Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology; National Centre of Judicial Expertise of the Ministry of Justice of the Republic of Moldova; Odesa Scientific Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine; International Public Organization «Congress of Criminalists». Odesa: NU «OLA», 2026. 564 p.

The Proceedings contain papers presented at the International Scientific and Practical Conference «Criminalistics of the Future: Digital Innovations, Artificial Intelligence, Global Challenges and Threats», held on 5 June 2026 by the National University «Odesa Law Academy». The conference brought together Ukrainian and foreign scholars, forensic experts, representatives of law enforcement agencies, practitioners, private experts and postgraduate researchers. The materials cover criminalistics innovations, digital technologies, artificial intelligence, expert support for justice, investigation of crimes in cyberspace, criminal law and criminological challenges of digitalization, as well as criminal procedure, operational–search and criminalistics aspects of documenting crimes in the digital age.

We express our sincere gratitude to all authors for their active participation, high–quality academic contributions and adherence to academic integrity.

The materials are published in the authors' original versions.

Authors bear responsibility for the content, scientific novelty, accuracy of citations and reliability of factual information.

© National University «Odesa Law Academy», 2026

© Authors of articles, 2026

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
ФАКУЛЬТЕТ ПРОКУРАТУРИ ТА СЛІДСТВА
(КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ)
КАФЕДРА КРИМІНАЛІСТИКИ, СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
ТА ПОЛІГРАФОЛОГІЇ
(м. Одеса, Україна)**

**NATIONAL UNIVERSITY «ODESA LAW ACADEMY»
FACULTY OF PROSECUTION AND INVESTIGATION
(CRIMINAL JUSTICE)
DEPARTMENT OF CRIMINALISTICS, FORENSIC EXAMINATIONS AND
POLYGRAPHOLOGY
(Odesa, Ukraine)**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
ПРИ МІНІСТЕРСТВІ ЮСТИЦІЇ
РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА
(м. Кишинів, Республіка Молдова)
NATIONAL CENTRE OF JUDICIAL EXPERTISE
MINISTRY OF JUSTICE OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
(Chişinău, Republic of Moldova)**

**ОДЕСЬКИЙ НАУКОВО–ДОСЛІДНИЙ
ІНСТИТУТ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
(м. Одеса, Україна)
ODESA SCIENTIFIC RESEARCH INSTITUTE
OF FORENSIC EXAMINATIONS
MINISTRY OF JUSTICE OF UKRAINE
(Odesa, Ukraine)**

**МІЖНАРОДНА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«КОНГРЕС КРИМІНАЛІСТІВ»
(Україна)
INTERNATIONAL PUBLIC ORGANIZATION
«CONGRESS OF CRIMINALISTS»
(Ukraine)**

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

ГОЛОВА ОРГКОМІТЕТУ:

Сергій КІВАЛОВ – Президент Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., академік;

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВИ ОРГКОМІТЕТУ:

Мінас АРАКЕЛЯН – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
Денис КОЛОДІН – декан факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
Лариса АРКУША – завідувач кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор.

СПІВОРГАНІЗАТОРИ:

Ольга КАТАРАГА – директор Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії, д.ю.н.;
Пьотр ПЄТКОВИЧ – заступник директора Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії;
Дмитро КІШКО – директор Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України;
Антоніна ЧЕРЕМНОВА – вчений секретар Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України, к.ю.н., доцент;
Валерій ШЕПІТЬКО – президент Міжнародної громадської організації «Конгрес криміналістів», д.ю.н., професор.

ЧЛЕНИ ОРГКОМІТЕТУ:

Дар'я МІНЧЕНКО – начальник відділу міжнародних зв'язків Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
Таїсія ІВАНІЙЧУК – директор наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія», к.біол.н.;
Сергій СТАРОДУБОВ – декан факультету адвокатури та антикорупційної діяльності Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
Богдан ФАСІЙ – декан факультету судового та міжнародного права Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
Євген ХИЖНЯК – декан факультету цивільної та господарської юстиції Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент

- Віктор ЦИТРЯК** – заступник декана факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Юлія ГРЕСЬ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Олександр ЧЕРНОВ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ГОЛОВА РОБОЧОЇ ГРУПИ:

- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

ЧЛЕНИ РОБОЧОЇ ГРУПИ:

- Вікторія ГРИНЕВИЧ** – в.о. директора Центру поліграфологічних досліджень та тестування, асистент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія»;
- Ірина ПИШНЕНКО** – провідний фахівець відділу ліцензування, акредитації та забезпечення якості освіти, асистент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія»;
- Олександра СТАУРСЬКА** – завідувач підготовчим відділенням, доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ВІДПОВІДАЛЬНІ ЗА ВИПУСК / УКЛАДАЧІ:

- Лариса АРКУША** – завідувач кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
- Антоніна ЧЕРЕМНОВА** – вчений секретар Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України, к.ю.н., доцент;
- Пьотр ПЕТКОВИЧ** – заступник директора Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії;
- Валерій ШЕПІТЬКО** – президент Міжнародної громадської організації «Конгрес криміналістів», д.ю.н., професор;
- Юлія ГРЕСЬ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Олександра СТАУРСЬКА** – завідувач підготовчим відділенням, доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».
- Олександр ЧЕРНОВ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ЗМІСТ

Вступне слово С. Ківалова	36
Cuvânt de deschidere O. Cataraga	40
Вступне слово Д. Кішка	44
Вступне слово В. Шепітька.....	48

СЕКЦІЯ 1.

КРИМІНАЛІСТИЧНІ ІННОВАЦІЇ ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У СТРАТЕГІЇ ПОДОЛАННЯ ГЛОБАЛЬНИХ ЗЛОЧИННИХ ЗАГРОЗ

ALIYEV Bakhtiyar Abdurahman ogly.....	52
HISTORY AND DEVELOPMENT OF MODERN FORENSIC SCIENCE (CRIMINALISTICS) IN THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN	

CATARAGA Olga.....	60
VIITORUL EXPERTIZEI JUDICIARE ÎN REPUBLICA MOLDOVA ȘI ÎN SPAȚIUL EUROPEAN	

АРКУША Лариса.....	64
ТЕОРЕТИКО–МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗОВАНИХ ЗЛОЧИННИХ УГРУПОВАНЬ	

БАСАЛЮК Наталія.....	70
ЦИФРОВІ ТА СУДОВО–ЕКСПЕРТНІ ДОКАЗИ У ПРОЦЕДУРІ ЕКСТРАДИЦІЇ ОСІБ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ	

ВАРИНСЬКИЙ Владислав.....	74
ПРИНЦИП HUMAN OVERSIGHT У КРИМІНАЛЬНІЙ ЮСТИЦІЇ: АДАПТАЦІЯ СТАНДАРТІВ EU AI ACT В УКРАЇНІ	

ГРЕСЬ Юлія.....	79
ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ПОВЕДІНКОВОГО ПРОФАЙЛІНГУ ТА ЦИФРОВОЇ АНАЛІТИКИ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КОРИСЛИВИХ ЗЛОЧИНІВ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	

ЗАГОРОДНІЙ Андрій.....	84
ВЗАЄМОДІЯ СУБ'ЄКТІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ АНАЛІТИЧНОЇ ПІДТРИМКИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА СТАДІЇ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ	

КАРАМАН Микола.....	89
ОКРЕМІ ПИТАННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЕКСПЕРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОСУДДЯ ЩОДО ЗЛОЧИНІВ АГРЕСІЇ ТА ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
МИРОШНИЧЕНКО Юрій.....	93
ЦИФРОВА ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ЯК ЗАСІБ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ	
НЕДАШКІВСЬКА Ольга, ГУНЬКО Олександр.....	97
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У СУДОВО–ЕКСПЕРТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: ТРАНСФОРМАЦІЯ ДОКАЗУВАННЯ, НОВІ ТЕХНОЛОГІЧНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ ПРАВОСУДДЯ	
ОСТАПЕНКО Артур.....	102
ТЕХНІКО–КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	
ПЛАТОВСЬКИЙ Сергій.....	106
ДОСЛІДЖЕННЯ КОЛЕКЦІЙНИХ ТА ІСТОРИЧНИХ АВТОМОБІЛІВ В ПРАКТИЦІ ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬША	
САВЧУК Олена.....	110
ПОЧЕРКОЗНАВСТВО В ЦИФРОВУ ЕПОХУ: ВІД КЛАСИЧНИХ ОЗНАК ДО НОВИХ МОДЕЛЕЙ ІДЕНТИФІКАЦІЇ	
САЛТИКОВ Олександр.....	114
ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В СУДОВО–ЕКСПЕРТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: МОЖЛИВОСТІ ТА РИЗИКИ	
СИДОРЧУК Інна.....	117
РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ	
СМИРНОВ Максим.....	120
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ В ДАРКНЕТ (DARKNET)	
ТУЛЯКОВ Вячеслав.....	124
ЄВРОПЕЙСЬКЕ ЗАКОНОДАВСТВО З ПРОТИДІЇ ВІДМИВАННЮ КОШТІВ: НОВІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ	

Басалюк Наталія

доктор філософії з галузі знань 08 – «Право», провідний фахівець науково–дослідної частини, доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», м. Одеса, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2429-6964>

e-mail: basalyk@ukr.net

ЦИФРОВІ ТА СУДОВО–ЕКСПЕРТНІ ДОКАЗИ У ПРОЦЕДУРІ ЕКСТРАДИЦІЇ ОСІБ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ

У тезах досліджено сучасні тенденції трансформації процедури екстрадиції у механізм міжнародного кримінального процесуального доказування. Проаналізовано роль цифрових, криміналістичних та судово–експертних доказів у міжнародному розшуку та екстрадиції осіб, особливості використання електронних доказів, результатів негласних слідчих (розшукових) дій і судових експертиз у провадженнях щодо транснаціональних економічних та корупційних злочинів.

Ключові слова: екстрадиція, міжнародне кримінальне співробітництво, міжнародний розшук, цифрові докази, електронні докази, криміналістичне забезпечення, судова експертиза, судово–експертні докази.

Basalyuk Natalia

PhD in Law (Field of Knowledge 08 – Law),

Senior Specialist at the Research Department,

Associate Professor at the Department of Criminalistics, Forensic Expertise and Polygraphology, National University «Odesa Law Academy»,

Odesa, Ukraine

DIGITAL AND FORENSIC EVIDENCE IN EXTRADITION PROCEDURES: SELECTED ASPECTS

The theses examine current trends in the transformation of extradition into a mechanism of international criminal procedural proof. The role of digital, criminalistic, and forensic evidence in international search and extradition procedures is analyzed, along with the use of electronic evidence, covert investigative measures, and forensic examinations in cases involving transnational economic and corruption crimes.

Key words: extradition, international criminal cooperation, international search, digital evidence, electronic evidence, criminalistic support, forensic examination, forensic evidence.

Сучасний розвиток транснаціональної злочинності, цифровізація суспільних відносин та активізація міжнародного кримінального співробітництва держав зумовлюють суттєву трансформацію інституту екстрадиції. У ХХІ столітті екстрадиція поступово виходить за межі класичного розуміння міждержавної процедури передачі особи для кримінального переслідування або виконання вироку та набуває ознак складного механізму міжнародного кримінального процесуального доказування. Якщо раніше ефективність екстрадиції переважно залежала від наявності міжнародно-правових підстав видачі особи та формального дотримання процедурних вимог, то сучасний етап розвитку кримінального провадження свідчить про істотне зростання ролі доказів криміналістичного та судово-експертного характеру, які фактично визначають можливість міжнародного розшуку особи, обґрунтованість екстрадиційного запиту та перспективи подальшого кримінального переслідування.

Екстрадиція за своєю правовою природою є комплексним міжгалузевим інститутом, що функціонує на перетині міжнародного, кримінального та кримінального процесуального права. У сучасних умовах її зміст охоплює не лише передачу особи від однієї держави до іншої, а й складну систему процесуальної перевірки доказової інформації, оцінки ризиків порушення прав людини, встановлення меж кримінального переслідування та аналізу достатності доказів для міжнародного співробітництва. Саме тому сучасна процедура екстрадиції дедалі більше трансформується у специфічну форму міжнародного доказування, у межах якої держави фактично здійснюють оцінку належності, допустимості, достовірності та переконливості доказів, отриманих у різних юрисдикціях.

Особливого значення у цих умовах набувають саме докази криміналістичного та судово-експертного характеру. Розвиток цифрових технологій та транснаціональний характер сучасної злочинності зумовили істотне розширення кола доказових джерел, які використовуються у процедурах міжнародного розшуку та екстрадиції. Йдеться, зокрема, про результати комп'ютерно-технічних, економічних, портретних, фоноскопичних, почеркознавчих, лінгвістичних та інших судових експертиз, матеріали негласних слідчих (розшукових) дій, телекомунікаційні дані, цифрові сліди, інформацію з електронних реєстрів, електронне листування, повідомлення у месенджерах, результати аналізу банківських транзакцій та відомості з міжнародних інформаційних систем Interpol і Europol. Саме такі докази дедалі частіше формують основу для оголошення особи у міжнародний розшук, підтвердження її місцезнаходження, встановлення ролей учасників організованої злочинної діяльності та обґрунтування екстрадиційного запиту.

Показовим у цьому контексті є кримінальне провадження щодо заволодіння державним майном та маніпуляцій із договорами державного підприємства аграрного сектору, у межах якого судом досліджувалися численні докази цифрового та криміналістичного характеру. Аналіз встановлених судом фактичних обставин свідчить, що доказування у таких категоріях справ вже не

обмежується дослідженням письмових договорів або показань учасників провадження. Натомість ключове значення набуває комплексний аналіз цифрової комунікації між учасниками, результатів негласних слідчих (розшукових) дій, телекомунікаційних з'єднань, повідомлень у месенджерах, аудіоконтролю та електронної координації дій між особами, причетними до організації злочинної схеми.

Так, у межах зазначеного кримінального провадження [1] суд досліджував зафіксовані результати зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, листування у месенджері WhatsApp, цифрові комунікації між учасниками господарських операцій, а також аудіозаписи переговорів щодо погодження договорів, зміни їх умов та координації фінансових розрахунків. Саме ці цифрові докази дозволили встановити фактичний розподіл ролей між учасниками схеми, підтвердити координацію їх дій, виявити приховані механізми управління фінансово-господарською діяльністю та довести обізнаність учасників щодо штучного завищення вартості робіт і маніпуляцій із документацією. Фактично суд здійснював фактично здійснював реконструкцію злочинної схеми на основі аналізу цифрових слідів та електронної взаємодії між учасниками провадження.

Особливого значення набуває і те, що сучасні транснаціональні економічні та корупційні злочини дедалі частіше мають складний цифровий характер. Крім того, особи, підозрювані у вчиненні корупційних чи економічних злочинів, намагаються уникнути кримінальної відповідальності шляхом виїзду за межі держави. У таких випадках ефективність міжнародного переслідування напряду залежить від здатності правоохоронних органів сформувати належний цифровий доказовий масив, придатний для міжнародної процесуальної комунікації та подальшого використання у процедурі екстрадиції.

Про актуальність цієї проблематики свідчить і сучасна практика екстрадиції осіб, підозрюваних у заволодінні державними коштами, незаконному відчуженні земель державної та комунальної власності, участі в організованих корупційних схемах та інших економічних злочинах. Зокрема, у 2025 році з Федеративної Республіки Німеччина в Україну було екстрадовано оцінювачку, обвинувачену у кримінальному провадженні щодо незаконного продажу за заниженою вартістю земельної ділянки комунальної власності площею понад 3 гектари на Закарпатті [2]. За даними слідства, особа за попередньою змовою з іншими учасниками схеми підробила звіт про експертну грошову оцінку земельної ділянки, штучно заниживши її вартість, що призвело до збитків територіальній громаді на суму понад 81 млн грн. Вказане кримінальне провадження є показовим прикладом того, що у сучасних процедурах екстрадиції визначального значення набувають саме докази судово-експертного характеру, оскільки предметом доказування фактично виступають результати оцінювальних, економічних та документознавчих досліджень, які дозволяють встановити механізм штучного заниження вартості майна, обсяг завданих збитків та роль конкретних учасників організованої схеми. Крім того, сама екстрадиція стала можливою завдяки комплексній міжнародній

взаємодії між компетентними органами Німеччини, Польщі, Офісом Генерального прокурора України та українським бюро Interpol, що додатково підтверджує трансформацію екстрадиції у форму міжнародної криміналістичної кооперації.

Водночас розвиток цифрового кримінального провадження породжує нові виклики для процедури екстрадиції. Особливої актуальності набувають питання допустимості електронних доказів, їх автентичності, процесуального порядку отримання та можливості використання доказової інформації, здобутої за межами національної юрисдикції. Крім того, використання цифрових доказів у міжнародному співробітництві вимагає належного рівня криміналістичного та судово–експертного забезпечення, оскільки саме судова експертиза забезпечує перевірку достовірності електронної інформації, встановлення відсутності втручання у цифрові дані та підтвердження їх належності конкретним особам.

У цьому контексті особливого значення набуває принцип подвійної кримінальності, який традиційно виступає гарантією захисту особи від видачі за діяння, що не визнаються злочинними у запитуваній державі. Проте розвиток кіберзлочинності, цифрових фінансових схем та нових форм транснаціональної злочинної діяльності істотно ускладнює застосування цього принципу, оскільки кримінально–правові моделі різних держав не завжди однаково реагують на новітні форми суспільно небезпечної поведінки. Саме тому сучасна міжнародна практика дедалі більше орієнтується не на буквальне співставлення складів злочинів, а на аналіз фактичної сутності діяння та його суспільної небезпечності.

Таким чином, екстрадиція перестає бути виключно технічною процедурою передачі особи між державами та трансформується у складний механізм міжнародного кримінального процесуального доказування, у якому ключову роль відіграють цифрові, криміналістичні та судово–експертні докази. Саме вони забезпечують можливість міжнародного розшуку осіб, доведення їх причетності до організованої злочинної діяльності, обґрунтування екстрадиційних запитів та подальше кримінальне переслідування.

Перелік використаних джерел:

1. Вирок Вищого антикорупційного суду від 11.12.2025 у справі № 991/1307/25, провадження № 1–кп/991/12/25. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/132536122>
2. Продаж за безцінь землі на Закарпатті: екстрадовано обвинувачену з Німеччини. Національне антикорупційне бюро 15.09.2025. URL: <https://nabu.gov.ua/news/prodazh-za-beztcin-zemli-na-zakarpatti-ekstradovano-obvynuvachenu-z-nimechchyny-1/>